ANTEP FISTIĞI GÜBRELEMESİ

Antep fıstığı (*Pistacia vera* L.), 3-10 metreye kadar boylanabilen, kışın yaprağını döken ve kuvvetli kök sistemi olan bir bitkidir. Yaprakları bileşik ve koyu renkte olup, üst yüzü parlak, alt yüzü ise mattır. Dioik ve rüzgârla tozlanan özellikte bir meyveye sahip olan Antep fıstığında erkek ve dişi çiçekler farklı ağaçlarda bulunmaktadır. Antep fıstığı zor koşullarda yetişebilen her bakımdan kanaatkâr bir bitki olup, taşlık ve kayalık, besin elementi bakımından fakir ve aşırı kireçli topraklarda yetişebilen bir bitkidir.

Antep fıstığı toprak PH'sı 7,5-8,5 arasında, tuzluluk sorunu olmayan, derin, haff yapılı toprakları sever. Drenaj sorunu olan, havalanması düşük topraklarda zarar görür. Kışları serin bir iklim aramasına karşın esas olarak yüksek sıcaklık isteyen ve kuraklığa dayanıklı bir bitkidir. Antep fıstığının çiçekleri için gerekli özel soğuklama ihtiyacı olmakla birlikte meyvelerin olgunlaşması için ise sıcaklık mutlak gereklidir.

Türkiye'de Antep fıstığı yetiştiriciliği yapılan alanlarda en fazla kullanılan anaçlar Melengiç (Pistacia terebinthus L.), Antep fıstığı (*Pistacia vera* L.), Buttum (*Pistacia khinjuk* Stocks.) ve Atlantik sakızı (*Pistacia atlantica* Desf.), en fazla kullanılan çeşitler ise Tekin, Uzun, Kırmızı, Siirt, Barak yıldızı ve Ohadi'dir.

Antep fıstığı yetiştiriciliğinin yoğun olarak yapıldığı Güneydoğu Anadolu Bölgesi topraklarında yüksek kireç ve Ph içeriği ile birlikte organik maddenin düşük olması nedeniyle başta Fosfor, Azot, Demir, Çinko ve Mangan olmak üzere birçok makro ve mikro besin elemetleri bitki tarafından alınabilir formlarda bulunamamaktadır. Antep fıstığı üreticilerine Hekagro Solutions® olarak yeni nesil, teknolojik, çevre dostu, tamamı bitki tarafından alınabilir formda ve toprakta bağlı kalmayan ürünlerimiz ile çözüm önerileri sunmaktayız.

Hekagro Solutions® olarak Antep fıstığı gübreleme programı oluştururken hasat sonrası dönemde toprak örneği ve yıl içinde belirli zamanlarda (örn: Ben Düşme) yaprak örnekleri alarak gerekli analizler yaptırılıp gübreleme programı oluşturulmaktadır. Öncelikle bölge toprağının yüksek kireç içeriği ve Ph'sı sebebiyle uyanma öncesi dönemde (şubat-mart) toprak yapısını iyileştirmek ve bitki köklerinin daha rahat hareket etmesini sağlamak amacıyla **Aerify plus**® veya **Promesol Ca**® ürünlerimiz önerilmektedir.

Antep fıstığı yetiştiriciliği yapılan alanlarda özellikle yüksek kireç ve Ph içeriği sebebiyle toprakta hareketliliği kısıtlı olan fosfor, bitkiler tarafından alınamamaktadır. Hekagro Solutions® olarak Antep fıstığı gübreleme programımıza toprakta hareketliliği yüksek ve tamamı bitki tarafından alınabilir, organomineral tek sıvı taban gübresi olan fosfor kaynağımız **Structure**® ürünümüzü eklemekteyiz. **Structure**® fosforun toprakta bağlı kalmasını engelleyerek bitki tarafından alınabilmesini sağlamakla birlikte sağlıklı çiçek ve meyve gözü oluşumunu da teşvik etmektedir. Bunun yanında Antep fıstığı yetiştiriciliği yapılan alanların büyük bir bölümünde sulama yapılmaması nedeniyle yağmur dönemlerinde ağaç taç izdüşümüne **Steric-K**® ve **Steric-P**® ürünlerimiz ağaçların fosfor ve potasyum ihtiyaçları karşılamak amacıyla önerilmektedir. Toprakta bağlı bulunan besin elementlerinin alımını kolaylaştıran, topraktaki mikrobiyal aktiviteyi ve organik maddeyi arttıran **Liquid humus** ürünümüzü sulama sistemi olan bölgelerde sezon boyunca az miktarlarda sürekli, sulama yapılmayan alanlarda ise uyanma öncesi dönemde ağaç taç izdüşüne çanak açmak suretiyle uygulanması tavsiye edilmektedir.

Antep fıstığında görülen periyosite (var-yok yılı) olayını azaltmak ve gelecek yılın gözlerinin daha sağlıklı oluşması amacıyla içersinde özel organik asit, fosfor ve potasyum bulunan ürünümüz **Monarch**® çiçek öncesi, sonrası ve hasat sonu toprak veya yaprak uygulamalarında önerilmektedir.

Meyve iç dolumu döneminde daha kaliteli ve iri meyve oluşumu için dönem boyunca toprakta bağlı kalmayan ve hızlı bir şekilde bitki tarafından alınabilen **Katalyst**® ve **Steric-K**® ürünümüz tavsiye edilmektedir.

Yapılan araştırmalarda özellikle Antep fıstığı yetiştiriciliği yapılan alanların son yıllarda sulanmaya başlamasıyla Antep fıstığında artan ağaç kurumaları ön plana çıkmaktadır. Bu durumu engellemek amacıyla Antep fıstığı gübreleme programımıza potasyum fosfit kökenli **Take off Magnum**® ve bitki tarafından 1-3 saat içerisinde alınabilen sistemik bakırımız **Metalosate copper**® ile bitkilerimizin daha sağlıklı gelişmesini sağlamaktayız.

Geçmiş yıllarda Dr. Hüseyin TEKİN tarafından yapılan bir çalışmada Antep fıstığı ağacının yıl içersinde saf olarak sırasıyla 800 gr Azot, 600 gr Fosfor ve 400 gr Potasyum ihtiyacı olduğu tespit edilmiştir. Özellikle azot uygulamasının oldukça önemli olduğu Antep fıstığında üreticilerimize Hekagro Solutions® olarak Antep fıstığı gübreleme programımızda düşük tuz içerikli, toprakta yıkanmayan, buharlaşmayan ve bitki tarafından tamamı alınabilir formda olan hem toprak hemde yapraktan güvenle uygulanabilen **Nutrisphere NL**® **ve Nitro**® ürünlerimiz ile çözüm önerileri sunmaktayız.

Antep fıstığında son yıllarda artan kloroz oluşumu ve Fitoplazma etmeni sebebiyle üreticilerin aşırı miktarda demir içerikli ürünler kullandığı gözlemlenmiştir. Hekagro Solutions® olarak Antep fıstığı gübreleme programımızda, geniş Ph aralığında çalışabilen **Zober-Fe**® ve **White-Fer**® ürünlerimiz ile çözüm önerileri sunmaktayız.

Son yıllarda yaşanan iklimsel değişikler sebebiyle üretimi yapılan bitkilerde abiyotik stres faktörleri (Dolu, Don, Kuraklık vb.) bitki gelişimi başta olmak üzere birçok parametreyi olumsuz etkilemektedir. Hekagro Solutions® olarak gerek biyotik gerekse abiyotik stres fökterlerinin etkisini en aza indirmek ve bitkiyi stres koşullarından hızlı bir şekilde çıkarmak amacıyla Antep fıstığı gübreleme programımızda; **Essential Plus**®, **Metalosate crop-up**®, **Metalosate multimineral**® ve **Zoberaminol**® gibi aminoasit içeriği yüksek biyostimülant etkili ürünlerimiz ile üreticilerimize çözümler sunmaktayız.

Hekagro Solutions® olarak Antep fıstığı yaprak gübreleme programımızda yapacağımız yaprak analizleri doğrultusunda tomurcukların patlamasıyla birlikte sağlıklı çiçek ve kuvvetli sürgün oluşumunu sağlamak amacıyla; **Key-Bor**®**, Zn-9**® ve **Nıtro**®, Çiçek oluşumu döneminde; Çiçeklerin daha sağlıklı oluşması ve meyve tutumlarını arttırmak amacıyla **Essential plus**®, **Selecto XL**®, **Take off Magnum**®, Çiçek sonu-meyve tutumu döneminde; oluşan meyvelerin dökümlerini engellemek ve sağlıklı bir şekilde büyümelerini sağlamak amacıyla **Take off Rally**®, **Nıtro**®, **Monarch**®, İç dolumun başladığı dönemde; daha kaliteli ve içli meyve oluşumu amacıyla **Nutri-K**®, **Katalyst**®, **Steric-K**® ve **Nutri-cal**® ürünlerimiz ile üreticilerimize çözüm önerileri sunmaktayız.

Antep fıstığı yetiştiriciliğinde anaç, çeşit, ağaç yaşı, sulama sistemi ve toprak yapısı gübreleme programı oluştururken oldukça önem arz etmektedir. Bu parametrelerin daha detaylı ele alınması ve en uygun gübreleme programının oluşturulması amacıyla teknik ekibimize mutlaka ulaşmanızı tavsiye ederiz.